

اجتماعات و راهپیمایی‌ها تعیین کند. اما همین آیین‌نامه هم اجرا نشد. دولت قبل در سال ۱۳۹۷ مصوبه تعیین محل اجتماعات را تصویب کرد. بنده هم در جریان این مصوبه بودم. چون قانونی وجود نداشت، دولت در چهارچوب اختیارات خود با هدف تسهیل اجرای اصل ۲۷، این مصوبه را وضع کرد. مشکل این بود که در آن آیین‌نامه نباید مکان‌های اعلامی به صورت حصری بیان می‌شد؛ چون طبق اصل ۲۷، نمی‌توان مکان تجمع و اعتراض را به صورت حصری اعلام کرد، بلکه هرجایی می‌تواند برگزار شود. هدف مصوبه این بود که تجمع و اعتراض امکان برگزاری بیابد. ما آن زمان گفتیم که مکان‌ها به صورت تمثیلی بیان شود نه به صورت حصری، اما چنین نشد و در نهایت، این مصوبه در دیوان عدالت اداری ابطال شد. دلیل دیوان عدالت این بود که مطابق اصل ۲۷ قانون اساسی، اجتماعات و راهپیمایی‌ها جا و مکان مشخصی ندارند و باید اصل آزادی اجتماعات و تظاهرات در هر زمان و مکان برای شهروندان حفظ شود. اشکال دیگری که به آیین‌نامه گرفته شد، این بود که لزوم دریافت مجوز اجتماعات از کمیسیون ماده ۱۰ احزاب قید نشده بود. این، ایراد درستی نبود؛ زیرا اصل ۲۷ از لزوم گرفتن مجوز چیزی نگفته است. به علاوه، کمیسیون ماده ۱۰ احزاب مربوط به احزاب است، نه سایر تشکلهای مردمی یا افراد. مگر فقط احزاب، اجتماعات و راهپیمایی برگزار می‌کنند؟ اصل ۲۷ که چنین چیزی نگفته است. در دی ۱۳۹۶ که اعتراضات اتفاق افتاد، من در معاونت حقوقی ریاست جمهوری بودم. از ما خواستند که گزارشی درباره اصل ۲۷ تهیه کنیم. گزارش عدم اجرای کامل قانون اساسی در خصوص اصل ۲۷ را تهیه و در نهایت اعلام کردیم که به قانون نیاز داریم. اما مسئولان امر تصمیمی نگرفتند و ادامه این مسیر تا حوادث آبان ۱۳۹۸ به تعویق افتاد و پیگیری نشد. بارخداد آبان ۱۳۹۸ باز به سراغمان آمدند و خواستند روند

